

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van GO! basisschool Drie Hofsteden Kortrijk te KORTRIJK

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 2303

Instelling GO! basisschool Drie Hofsteden Kortrijk

Directeur Johan VANTOMME

Adres Minister De Taeyelaan 11 - 8500 KORTRIJK

telefoon 056-22.39.52

fax 056-21.75.89

e-mail bs.driehofsteden@g-o.be

website www.campusdriehofsteden.be

Bestuur van de instelling GO! scholengroep Mandel en Leie

Adres Hugo Verrieststraat 68 - 8800 ROESELARE

Scholengemeenschap Basisonderwijs Kortrijk - Menen

Adres Veldstraat 17 - 8560 WEVELGEM

CLB CLB vh GO Mandel en Leie

Adres Burgemeester Nolfstraat 11 - 8500 KORTRIJK

Dagen van het doorlichtingsbezoek 05-11-2012; 06-11-2012; 07-11-2012; 08-11-2012

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 08-11-2012

Datum bespreking verslag met de instelling 23-11-2012

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Johan Lamote

Teamleden Martine Bekaert

Deskundige(n) behorend tot de nihil

administratie

Externe deskundige(n) nihil

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs:muzische vorming	8
3.1.1.3 Vaststellingen voor Kleuteronderwijs: leergebied Nederlands en muzische vorming	8
3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands	10
3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming.....	11
3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	12
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?.....	13
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	14
4.1 Professionalisering	14
4.1.1 Deskundigheidsbevordering	14
4.2 Welzijn.....	14
4.3 Evaluatie.....	15
4.3.1 Evaluatiepraktijk	15
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	16
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	18
6.1 Wat doet de school goed?.....	18
6.2 Wat kan de school verbeteren?	18
6.3 Wat moet de school verbeteren?.....	18
7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG.....	19
7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg	19
7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg	19

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de instelling een selectie van de onderwijsreglementering:
 - een selectie van leergebieden om het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen na te gaan.
Voor elk leergebied onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - o het onderwijsaanbod
 - o de uitrusting
 - o de evaluatiepraktijk
 - o de leerbegeleiding
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de instelling dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?
3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het onderzoek naar de hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid

De controle van de erkenningsvoorwaarden betreffende de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de instelling vindt gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle resulteert in een afzonderlijk verslag dat bij het doorlichtingsverslag wordt gevoegd en eveneens verschijnt op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders, leerlingen of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs 'Drie Hofsteden' ligt aan de rand van het centrum van Kortrijk. De school heeft een significant aantal leerlingen uit gezinnen waar het Nederlands niet of de enige voertaal is. Daarnaast zijn er veel leerlingen die voldoen aan de risico-indicatoren van het gelijke onderwijskansenbeleid. De school telt twee vestigingsplaatsen. Sinds begin dit schooljaar profileert de vestigingsplaats twee Baaistraat zich als Freinetschool. Aan deze herprofilering ging een overgangsjaar vooraf. Bij deze doorlichting werden zowel in de kleuter- als in de lagere afdeling de leergebieden Nederlands en muzische vorming onderzocht. Daarnaast werden ook twee ondersteunende processen van de schoolwerking in de focus gezet, namelijk de evaluatiepraktijk en het professionaliseringsbeleid.

In de kleuterafdeling voldoen de leergebieden Nederlands en muzische vorming. De onderzochte leergebieden komen geïntegreerd in de thema's aan bod. Op schoolniveau zijn nog geen duidelijke afspraken of richtlijnen over de wijze waarop de volledigheid en het evenwicht van het aanbod op langere termijn wordt bewaakt. Desondanks hebben de meeste leerkrachten hieromtrent hun eigen systematiek ontwikkeld. Deze systematiek is het sterkst ontwikkeld in de tweede vestigingsplaats.

De leerkrachten zijn zich bewust van de talige noden van de kleuters. Algemeen gaat veel aandacht naar het bevorderen van de taalvaardigheid. De kleuterafdeling kan haar talig aanbod versterken door afspraken te maken over de wijze waarop streefwoordenschat en begrippen gradueel worden opgebouwd en geïntegreerd in de thema's.

De combinatie van de eigen observaties en de vaststellingen vanuit het kindvolgsysteem leiden tot een vrij volledige beeldvorming van de kleuters. De zorgvisie van de school weerspiegelt zich ook in de praktijk. De school heeft afspraken, procedures en voorzieningen om risicokleuters op zowel korte als langere termijn de nodige ondersteuning te bieden.

In de lagere afdeling voldoet het leergebied Nederlands. In vestigingsplaats één wordt een volledig, evenwichtig en gradueel opgebouwd aanbod gegarandeerd door het consequente gebruik van een onderwijsleerpakket. In vestigingsplaats twee wordt de methode veeleer gebruikt als inspiratiebron bij de uitwerking van de thematische werking. Deze vestiging ontwikkelde een eigen systematiek om de invulling van het aanbod daadwerkelijk vanuit het leerplan te bewaken. In beide afdelingen hebben de leerkrachten voldoende aandacht voor oefenkansen van de taalvaardigheid. Vanuit permanente evaluatie, eigen toetsen en genormeerde toetsen verloopt de evaluatie van Nederlands voldoende doelgericht. De school kan nog groeien in de aanwending van toetsresultaten om haar eigen kwaliteit te bewaken.

Het leergebied muzische vorming in de lagere afdeling voldoet niet. De school kan niet garanderen dat zoveel mogelijk leerlingen de eindtermen voor dit leergebied bereiken. In vestigingsplaats één is het leerplan muzische vorming te weinig richtinggevend voor de invulling van de praktijk. In de meeste klassen ligt de nadruk te eenzijdig op de domeinen muziek en beeld en komen de domeinen drama, beweging en media te weinig of te eenzijdig ingevuld aan bod. Ook bij de evaluatie van dit leergebied is het leerplan te weinig richtinggevend. Leerkrachten hanteren bij de evaluatie al te sterk eigen normering in plaats van de vooropgestelde doelen en richtlijnen rond evaluatie van het leerplan. Vanuit de projectmatige werking in vestigingsplaats twee is het leerplan muzische vorming wel meer expliciet richtinggevend.

De school kan haar evaluatiepraktijk kritisch bekijken. In de kleuterafdeling geldt dit in zekere mate voor de wijze waarop de ontwikkeling van de taalvaardigheid van de kleuters in kaart wordt gebracht. In de lagere afdeling kan de school zich bezinnen over de wijze waarop muzische vorming en de leergebiedoverschrijdende eindtermen worden geëvalueerd.

De school heeft een duidelijke visie op hoe de professionalisering van het team kan worden bevorderd. Het nascholingsplan getuigt van visie en toont aan dat zowel individuele leerkrachten als het gehele team zich op regelmatige basis bijscholen.

Het leiderschap van de school ligt momenteel in hoge mate eenzijdig bij de directeur die een participatieve leiderschapsstijl nastreeft. De omvang van de school, de talrijke veranderingsprocessen en de vaak complexe leerlingenproblematiek vragen om een meer gedeeld leiderschap en de opvolging van vernieuwingsprocessen op de klasvloer. Het vernieuwde zorgteam kan hierbij een belangrijke rol spelen.

De wijze waarop de omvorming van vestigingsplaats twee tot een Freinetschool werd opgevat, is een voorbeeld van goede praktijk. Alle betrokkenen getuigen van een grote betrokkenheid en gedeelde verantwoordelijkheid voor deze ingrijpende evolutie.

Deze doorlichting wordt afgesloten met de vaststelling dat het leergebied muzische vorming in de lagere afdeling niet voldoet. Ook is er een opmerking over de naleving van de wettelijke bepalingen in verband met de toekenning van de getuigschriften basisonderwijs.

Ondanks dit tekort voor muzische vorming geeft de onderwijsinspectie een gunstig advies. Binnen de school is er voldoende verantwoordelijkheidszin, competentie en expertise om het gesignaleerde tekort op korte termijn krachtdadig aan te pakken. De gewijzigde (overleg)structuren, de prille visie op de samenhang tussen taal en muzische vorming, de openheid voor externe initiatieven en pedagogische begeleiding zijn elementen die toelaten te besluiten dat de school in staat is het gemelde tekort zelfstandig weg te werken.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

De resultaten van de controle van de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne, vindt u terug in een afzonderlijk verslag.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs

Nederlands
muzische vorming

Lager onderwijs

Nederlands
muzische vorming

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel

Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Logistiek

Welzijn

Veiligheid

Gezondheid en hygiëne

Onderwijs

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied Nederlands op een geïntegreerde wijze na. Ze creëert een krachtige taalleeromgeving met een doelgericht aanbod waarbij de verschillende domeinen aan bod komen. Daarbij gaat veel aandacht naar taalverwerving bij de kleuters met een anderstalige achtergrond.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs:muzische vorming

Voldoet

De kleuterafdeling levert de nodige inspanningen voor het nastreven van de ontwikkelingsdoelen voor muzische vorming. Dit blijkt uit een geïntegreerd en doelgericht aanbod voor de verschillende domeinen. De bijkomende projecten en initiatieven versterken het muzische aanbod.

3.1.1.3 Vaststellingen voor Kleuteronderwijs: leergebied Nederlands en muzische vorming

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Per thema selecteren de leerkrachten voor de leergebieden Nederlands en muzische vorming een aantal leerplandoelen. Uit de planning blijkt voldoende aandacht voor een evenwicht tussen de verschillende leergebieden en ook voor een evenwicht tussen de domeinen van elk leergebied.

Op schoolniveau zijn er nog geen afspraken over de wijze waarop de volledigheid en het evenwicht van het aanbod op langere termijn wordt bewaakt. Desondanks hebben de meeste leerkrachten hieromtrent hun eigen systematiek ontwikkeld. Deze systematiek is het sterkst ontwikkeld in de tweede vestigingsplaats.

De thematische werking zorgt voor samenhang tussen de verschillende leergebieden. Zowel uit de observaties als uit de gesprekken blijkt bij de leerkrachten een groeiend besef en een toenemende deskundigheid om muzische activiteiten aan te wenden om de talige ontwikkeling van de kleuters te ondersteunen.

Vanuit de vroegere GOK-werking rond taalvaardigheidsonderwijs blijven een aantal waardevolle initiatieven het taalaanbod ondersteunen. Het woordbord is hierbij illustratief. Andere relevante acties werden niet verder opgevolgd. Zo is de geplande actie om de school- en instructietaal in kaart te brengen, niet uitgevoerd. Bij de opbouw van de thema's selecteren de meeste leerkrachten streefwoordschat en/of begrippen. De selectie van deze streefwoordschat en begrippen wordt niet ondersteund door actuele afspraken op schoolniveau die een graduele opbouw vorm kunnen geven. Er zijn afspraken over de opbouw van de kalenders en pictogrammen die de continuïteit en de gradatie doorheen de opeenvolgende leeftijdsgroepen garanderen.

Zowel voor Nederlands als voor muzische vorming speelt de school frequent in op het aanbod van externe partners. Samen met de aandacht voor de leefwereld van de kleuters leidt dit tot een brede en harmonische vorming.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

De kleuterafdeling beschikt over voldoende spel- en ontwikkelingsmateriaal.. Hedendaags bronnenmateriaal dient als inspiratiebron om de taalactiviteiten binnen de aangebrachte thema's te stofferen.
In zowat alle klassen zijn de hoeken functioneel ingericht en afgestemd op de leeftijdsgebonden ontwikkeling van de kleuters. Verschillende hoeken zijn gericht op de talige en/of muzische ontwikkeling. De leerkrachten hebben voldoende aandacht voor hoekenverrijking die het lopende thema duidelijk maken in de klas.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig / representatief
Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing

Alle leerkrachten besteden veel aandacht aan de observatie van de kleuters. Dit gebeurt op diverse wijze. Ze noteren losse observaties in hun agenda of via een eigen systematiek. Voor risicokleuters ontwikkelde de school een individuele observatiefiche waar naast de observaties ook ruimte is voor de preventie- en remediëringinterventies en de evaluatie ervan.

Verschillende keren per jaar vullen de leerkrachten de observaties in via het kindvolgsysteem. Dit kindvolgsysteem verschilt per vestigingsplaats. Verschillende teamleden geven aan dat het kindvolgsysteem een ander ordeningskader hanteert dan de leergebieden en niet gekoppeld is aan de vooropgestelde doelen. In het kindvolgsysteem is slechts één globale observatie van de taalontwikkeling. De vraag kan worden gesteld of dit voldoende is om de ontwikkeling van de verschillende talige vaardigheden in kaart te brengen. In de tweede kleuterklas wordt bijkomend een genormeerde taaltest afgenomen. Het welbevinden en de betrokkenheid van de kleuters wordt op geregelde tijdstippen in kaart gebracht. Het kindvolgsysteem bevat geen leerplangerichte elementen uit het leergebied muzische vorming.

De school levert inspanningen om de ouders bij het schoolgebeuren te betrekken. Uit de gesprekken blijkt dat de leerkrachten inspanningen leveren om de achtergrond en de thuissituatie van de kleuters te leren kennen.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De school beschikt over een duidelijke zorgvisie waarbij de klasleerkracht de eerste verantwoordelijke blijft. Daarnaast worden de SES-lestijden aangewend om in alle klassen additionele hulp voor risicokleuters te voorzien. Drie zorgcoördinatoren ondersteunen vooral op leerkracht- en schoolniveau en soms op leerlingeniveau.

De school heeft een significant aantal leerlingen uit gezinnen waar het Nederlands niet of de enige voertaal is. Daarnaast zijn er veel leerlingen die voldoen aan de risico-indicatoren van het gelijke onderwijskansenbeleid. De observaties leiden veelal tot een grondige beeldvorming van de kleuters. Om risicokleuters te ondersteunen voorziet de school verschillende trajecten. De zorgleerkrachten worden ingeschakeld om kort op de bal bijkomende ondersteuning te bieden. De samenwerking tussen de klasleerkracht en de zorgleerkracht gebeurt op gestructureerde wijze. Voor kinderen met kans op ernstige ontwikkelingsvertraging wordt een handelingsplan opgemaakt. In het handelingsplan worden concrete doelen op langere termijn geformuleerd. Het is niet duidelijk of bij de evaluatie ook de effectiviteit van de gevolgde strategie wordt nagegaan.

Voor kinderen waarbij de school beroep wil doen op de expertise van het CLB wordt een uitgebreide meldingsfiche opgemaakt. Dit schooljaar onderneemt de school een aantal acties om de samenwerking met het CLB te optimaliseren. Voor een aantal kleuters werkt de school samen met externe zorgvertrekkers.

In de zogenaamde 'journaal overlegfiche' wordt per leerling een overzicht bijgehouden van zorginterventies op schoolniveau.

3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

De lagere afdeling bereikt met zoveel mogelijk leerlingen de eindtermen voor Nederlands. Het onderwijsaanbod is volledig, evenwichtig en gradueel opgebouwd. De evaluatie sluit hier op aan.

Curriculum	In vestigingsplaats één vertrouwen de leerkrachten er op dat een consequent gebruik van een onderwijsleerpakket de realisatie van de eindtermen en leerplandoelen garandeert. In vestigingsplaats twee is eveneens een onderwijsleerpakket beschikbaar. De leerkrachten hanteren dit veeleer als inspiratiebron bij de invulling van hun thema's in het kader van de projectmatige werking. Een volledig en evenwichtig aanbod wordt bewaakt vanuit het leerplan.
Onderwijsaanbod	
Referentiekader	
Planning	
Evenwichtig en volledig	
Samenhang	
Brede harmonische vorming	
Actief leren	

In zowat alle klassen is er – aansluitend bij de noden van de leerlingen – voldoende aandacht voor de mondelinge taalvaardigheid en het scheppen van kansen voor onderlinge interactie. In vestigingsplaats twee is dit sterk uitgewerkt met het dagelijkse kringgesprek. Deze kring creëert oefenkansen voor de mondelinge taalvaardigheid maar is ook het centrale instrument om noden en interesses van de leerlingen te ontdekken, als uitgangspunt voor de thematische werking.

In vestigingsplaats één wordt de methode vrij consequent gevolgd. De meeste leerkrachten voeren in functie van de interesses of de noden van de leerlingen geregeld aanpassingen door zoals het voorzien van aangepaste leesteksten, bijkomend oefenmateriaal of verhoogde aandacht voor woordenschatverklaring. In vestigingsplaats twee leidt het taakgericht werken tot een grote mate van zelfstandig en actief leren van de leerlingen.

In vestigingsplaats één organiseren verschillende klassen – al dan niet klasdoorbrekend – vormen van niveaulezen om de technische leesvaardigheid te bevorderen.

De school heeft bijkomende lestijden voor de opvang van anderstalige nieuwkomers. Klasextern krijgen deze leerlingen een apart aanbod dat aansluit bij hun taalbeheersingsniveau. Het is evenwel niet duidelijk op welke manier dit aanbod voor deze leerlingen wordt doorgetrokken op momenten dat ze in de reguliere lessen aanwezig zijn.

Materieel beheer	Alle klassen van de lagere afdeling beschikken over voldoende hedendaagse methodes en materialen om het taalonderwijs vorm te geven. De aanwezigheid van heuristieken en algoritmes aan de klaswand is teamlidafhankelijk. In een aantal klassen is dit vrij beperkt. Alle klassen zijn uitgerust met een rijk gevulde klasbibliotheek.
Uitrusting	
Leermiddelen	

Evaluatie Evaluatiepraktijk Evenwichtig / representatief Gericht op bijsturing Leerlingvolgsysteem	De evaluatie van het leergebied Nederlands gebeurt in hoofdzaak op basis van de methodegebonden toetsen. In vestigingsplaats twee is een verhoogde aandacht voor permanente evaluatie. Daarnaast neemt de school twee maal per jaar een genormeerde test af voor lezen en spelling. De leerkrachten zien deze toetsen als toetssteen voor hun eigen praktijk en als bijkomend middel om risicoleerlingen te ontdekken. Recent neemt de school ook deel aan de externe centrale eindtoetsen van de stedelijke en gemeentelijke onderwijskoepel. Vanuit de resultaten van toetsen of dagelijks werk maken de meeste leerkrachten ook frequent foutenanalyses of ze noteren bijkomende gegevens of observaties.
Begeleiding Leerbegeleiding Beeldvorming Zorg	Conform de zorgvisie zijn ook in de lagere afdeling de klastitularissen de eerste verantwoordelijke voor de zorg. Tijdens de gesprekken kunnen de meeste leerkrachten toelichten op welke manier ze differentiëren om voldoende preventief en remediërend te werken. Er wordt ook gebruikt gemaakt van de differentiatiematerialen die in de methode zijn voorzien. Afhankelijk van de grootte van de klasgroep is er voorzien in additionele ondersteuning door een van de zorgleerkrachten. De procedures en instrumenten voor de hulp aan leerlingen met dieperliggende problemen verloopt analoog zoals in de kleuterafdeling. De school voorziet beperkt in bijzondere ondersteuning voor leerlingen met specifieke leerstoornissen.

3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet niet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied muzische vorming in onvoldoende mate. De meeste leerkrachten bouwen het onderwijsaanbod te weinig doelgericht en leerplan gerelateerd uit. Hierdoor komen in meerdere klassen verschillende domeinen van muzische vorming niet of te weinig aan bod.

Curriculum Onderwijsaanbod Referentiekader Planning Evenwichtig en volledig Samenhang Brede harmonische vorming Actief leren	In vestigingsplaats één hanteren de meeste leerkrachten niet de eindtermen zoals vertaald in het leerplan als referentiekader om hun aanbod voor muzische vorming vorm te geven. Ze zijn zich bewust van de verschillende domeinen binnen muzische vorming maar dit weerspiegelt zich niet altijd in de jaarplannen of andere planningsdocumenten. Dit leidt er toe dat in een aantal klassen bijna uitsluitend gewerkt wordt rond de domeinen beeld en muziek en de domeinen drama, beweging en media niet of amper aan bod komen. In sommige klassen wordt media eenzijdig ingevuld als lesjes ICT.
--	---

Ook binnen de domeinen is een kwaliteitsvolle uitwerking van het muzisch aanbod sterk afhankelijk van de muzische capaciteiten en interesses van de individuele leerkracht. In de meeste klassen sluit de didactische aanpak te weinig aan bij de uitgangspunten van het leerplan. Er wordt sterk productgericht gewerkt en het muzische proces komt er slechts gedeeltelijk of fragmentair aan bod.

In een aantal klassen wordt het beperkte aanbod enigszins gecompenseerd door de samenwerking met externe projecten waarbij kunstenaars regelmatig een muzisch moment komen leiden. De school speelt in op het externe, culturele aanbod.

In vestigingsplaats twee wordt het aanbod voor muzische vorming wel leerplan gerelateerd uitgebouwd. De leerkrachten linken de activiteiten verzorgd door externe kunstenaars aan de eindtermen an/of leerplandoelen. In deze vestiging is er in het aanbod een groter evenwicht tussen de verschillende domeinen.

Materieel beheer

Uitrusting
Leermiddelen

De meeste leerkrachten verklaren over voldoende materialen te beschikken om hun muzisch aanbod vorm te geven. Andere geven aan dat bepaalde zaken zoals bijvoorbeeld muziekinstrumenten veeleer beperkt beschikbaar zijn. Niet alle teamleden hebben zicht op het beschikbare materiaal.
De meeste leerkrachten hebben geen weet van de didactische hulpmiddelen en de minimale materiële vereisten zoals die in het leerplan terug te vinden zijn.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk
Evenwichtig / representatief
Gericht op bijsturing
Leerlingvolgsysteem

De leerkrachten evalueren muzische vorming weinig doelgericht. Leerplandoelen vormen hiervoor geen norm. De meeste leraren gebruiken, zij het ad hoc en weinig doelgericht, vormen van procesevaluatie en betrekken daar de leerlingen bij.
Op het rapport is ruimte voor de verschillende domeinen van muzische vorming. Er worden geen punten gegeven maar een verbale beoordeling.

Begeleiding

Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Recent ontwikkelde de school een aanzet tot een visieontwikkeling rond de samenhang tussen taal en muzische vorming. Met deze visietekst wil de school verduidelijken op welke manier ze kansen ziet om vanuit muzische vorming zowel de taal- als de socio-emotionele ontwikkeling te stimuleren. Deze eerste aanzet werd nog niet gefinaliseerd of met het volledige team doorgenomen en heeft nog niet geleid tot bijstellingen op de klasvloer.
In de beeldvorming van leerlingen worden zelden tot geen aspecten opgenomen met betrekking tot de muzische ontwikkeling van de kinderen.

3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	ja, neen
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja
Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	ja, neen
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het orde- en tuchtreglement van de leerlingen met inbegrip van de beroepsmogelijkheden	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend	ja
• de procedure volgens welke beroep kan worden ingediend tegen een beslissing van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's en rapporten	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Zorgt de school voor een correcte invulling van het zorgbeleid? (decreet bao - art. 153 septies, enkel van toepassing binnen een scholengemeenschap)	ja
Indien de school onthaalonderwijs voor anderstalige leerlingen organiseert, is er dan een individueel werkplan voor de leerling? (BVR personeelsformatie)	ja
Indien de school onthaalonderwijs voor anderstalige leerlingen organiseert, voorziet ze dan voor de leerkrachten nascholing taalvaardigheid en sociale integratie? (BVR personeelsformatie)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	neen
Verloopt het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 28)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Professionalisering

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor doelgerichtheid, ondersteuning, doeltreffendheid, ontwikkeling.

4.1.1 Deskundigheidsbevordering

Motivering

Binnen de school zijn een groot aantal veranderingsprocessen gaande. De school beseft dat dit dient gepaard te gaan met een kwaliteitsvol professionaliseringsbeleid. De school beschikt over een goed uitgewerkt nascholingsplan.

Dit nascholingsplan maakt onderscheid tussen verschillende vormen van nascholing: op persoonlijke vraag van leerkrachten; zelf in te richten navorming voor (delen van) het team; pedagogische studiedagen; op voorstel van de directeur in het kader van schoolontwikkeling of als voorstel na een functioneringsgesprek. Alle nascholingen worden gekaderd in een beleidsdomein van de school: kwaliteitsbewaking, project freinet, schoolontwikkeling, beleidsvoerend vermogen, ...

De overgang van vestigingsplaats twee naar een Freinetschool wordt intensief en gestructureerd ondersteund door de pedagogische begeleiding. Ook voor pedagogische studiedagen wordt er samengewerkt met de pedagogische begeleiding. Het is niet voor alle teamleden duidelijk door wie en op basis van welke prioriteiten de onderwerpen van deze studiedagen worden bepaald.

Eén teamlid coördineert alle aanvragen tot nascholing. Een uitgebreid register toont aan dat er heel wat navorming wordt gevolgd.

Sinds dit jaar organiseert de school de pedagogische teamvergaderingen per niveau en/of per vestigingsplaats. Om een krachtadig beleid te voeren is de frequentie van deze vergaderingen in vestigingsplaats één eerder beperkt. Uit de verslaggeving blijkt ook veel tijd te gaan naar informatieoverdracht eerder dan naar pedagogisch-didactisch overleg. In vestigingsplaats twee is er veelvuldig formeel overleg rond pedagogisch-didactische onderwerpen.

Er functioneren een aantal werkgroepen binnen de school. Deze werkgroepen bereiden bepaalde zaken voor en brengen dit dan naar de rest van het team. De meeste werkgroepen zijn van praktisch-organisatorische aard. Een uitzondering vormt de werkgroep taalbeleid.

Uit de gesprekken blijkt dat de school in het verleden weinig investeerde in diepgaande processen van leerplanimplementatie. De leerkrachten beschikken over de leerplannen maar richtinggevende afspraken over hoe er mee dient te worden omgegaan, ontbreken. Hierbij wordt gerekend op de professionaliteit van de teamleden. In vestigingsplaats twee heeft de overgang naar Freinetschool er wel toe geleid dat de leerkrachten effectief de leerplandoelen verkennen en hanteren.

4.2 Welzijn

De resultaten van de controle van de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne, vindt u terug in een afzonderlijk verslag.

4.3 Evaluatie

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor ondersteuning.

4.3.1 Evaluatiepraktijk

Motivering

Het schoolteam ontwikkelde nog geen gezamenlijke en richtinggevende visie op leerlingenevaluatie. Er is veeleer in beperkte mate aandacht voor evalueren vanuit de leerplannen.

In de kleuterafdeling gebeurt de evaluatie in hoofdzaak op basis van observaties. Dit gebeurt op diverse wijze. Ze noteren losse observaties in hun agenda of via een eigen systematiek. Voor risicokleuters ontwikkelde de school een individuele observatiefiche waar naast de observaties ook ruimte is voor de preventie- en remediëeringsinterventies en de evaluatie ervan.

Twee keer per jaar vullen de leerkrachten de observaties in via het kindvolgsysteem. Dit kindvolgsysteem verschilt per vestigingsplaats. De observatie-instrumenten hanteren een ander ordeningskader dan de leerplannen en leveren veeleer een globaal beeld van de ontwikkeling van de kleuter, eerder dan een beeld van de mate waarop de vooropgestelde doelen werden bereikt.

Naast de observaties wordt de beeldvorming aangevuld met de resultaten van verschillende genormeerde taal- en ontwikkelingstesten. Ook het welbevinden en betrokkenheid van de kleuters wordt in kaart gebracht.

In de lagere afdeling gebeurt de evaluatie voor de leergebieden waarvoor een methode wordt gebruikt, in hoofdzaak op basis van de methodegebonden toetsen. De school gaat er van uit dat deze toetsen voldoende dekkend en valide zijn om alle doelen van deze leergebieden te evalueren.

De evaluatie van muzische vorming en de leergebied overschrijdende eindtermen leren leren en sociale vaardigheden is weinig gerelateerd aan het leerplan of de eindtermen. Leerkrachten evalueren intuïtief of vanuit eigen criteria. De ICT-vaardigheden van de leerlingen worden niet geëvalueerd en ook niet mee opgenomen in de rapportering.

Voor technisch lezen, spelling en aspecten van wiskunde hanteert de school bijkomende genormeerde toetsen. De resultaten worden in hoofdzaak gebruikt om risicoleerlingen te detecteren. De school heeft nog geen cultuur om deze resultaten in kaart te brengen op klas- en schoolniveau en deze resultaten als uitgangspunt voor een kritische reflectie op onderwijsprocessen of op het pedagogisch-didactisch handelen op klas- en schoolniveau.

Recent neemt de school ook deel aan de centrale eindtoetsen van de stedelijke en gemeentelijke onderwijskoepel. Later dit schooljaar is een pedagogische studiedag voorzien om de resultaten van deze eindtoetsen toe te lichten en te reflecteren over hoe deze kunnen worden gehanteerd als instrument voor interne kwaliteitsbewaking.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Op verschillende niveaus kent de school recent een aantal ingrijpende veranderingen. Op pedagogisch vlak koos de school om vestigingsplaats twee om te vormen tot een Freinetschool. Ook binnen de zorgstructuur kregen verschillende teamleden een nieuwe opdracht.

Het leiderschap van de school ligt momenteel in hoge mate eenzijdig bij de directeur die een participatieve leiderschapsstijl nastreeft. Hierbij wil de directie niet enkel vormelijk in orde zijn maar ook onderwijs aanbieden dat aansluit bij zowel de verwachtingen van de overheid als bij de noden en mogelijkheden van de kinderen.

De grootte van de school, de talrijke veranderingsprocessen en de vaak complexe leerlingenproblematiek vragen om een meer gedeeld en onderwijsondersteunend leiderschap. Het vernieuwde zorgteam kan hierbij een belangrijke rol spelen.

De wijze waarop de omvorming van vestigingsplaats twee tot een Freinetschool werd opgevat, is een voorbeeld van goede praktijk. Alle betrokkenen getuigen van een grote betrokkenheid en gedeelde verantwoordelijkheid voor deze ingrijpende evolutie.

Vanuit het schoolleiderschap wordt veel belang gehecht aan visieontwikkeling. Hiertoe zijn al diverse initiatieven genomen. De zorgvisie van de school is gekend en wordt weerspiegeld in de praktijk. De aanzet tot visieontwikkeling betreffende de samenhang tussen taal en muzische vorming biedt kansen om de samenhang tussen beide leergebieden te versterken. Visieontwikkeling en informatieverbreiding hieromtrent zijn echter niet voldoende. Ook concrete vertaling en aansturing naar de klasvloer en opvolging van gemaakte afspraken zijn noodzakelijk. De gedane en nog geplande klasbezoeken, functionerings- en evaluatiegesprekken zijn een aanzet en dragen hier toe bij.

Dit schooljaar werd de organisatie van de pedagogische vergaderingen anders georganiseerd en vinden deze vergaderingen plaats per niveau en/of vestigingsplaats. Uit de planning van deze vergaderingen blijkt een eerder beperkte frequentie. Uit de verslaggeving blijkt veel aandacht te gaan naar informatieoverdracht en in mindere mate naar ruimte voor intern pedagogisch-didactisch overleg en besluitvorming.

Binnen de school heerst een grote dynamiek en veranderingsbereidheid. Vanuit een positieve en respectvolle houding en benadering van de leerlingen, heerst een algemene aandacht voor het welbevinden van de leerlingen. Het aanbod van de school wordt in ruime mate verrijkt met zowel interne initiatieven als door het inspelen op externe initiatieven. De school heeft evenwel nog ruime groeikansen in de interne kwaliteitszorg. De vele bijkomende initiatieven worden nog te weinig gekaderd binnen de kernopdracht van het nastreven van ontwikkelingsdoelen en het bereiken van de eindtermen. Resultaten van interne en genormeerde leerlingenresultaten worden nog niet bekeken op klas- en schoolniveau om de eigen sterktes en zwaktes te ontdekken en waar nodig in bijsturing te voorzien. De geplande analyse van de eindtoetsen van onderwijs voor steden en gemeenten kan hierin een eerste aanzet betekenen. Op beleidsniveau staat een doelgerichte aansturing van het talen- en gelijke onderwijskansenbeleid nog in een aanvangsfase. Vanuit de vroegere GOK-werking is taalonderwijs optimaliseren dit schooljaar een beleidsprioriteit. Hoe dit kan gebeuren is nog onduidelijk. De oprichting van een werkgroep Taalbeleid is een eerste aanzet. Op uitvoeringsniveau leveren alle leraren inspanningen om op een gedifferentieerde wijze in te spelen op de talige behoeften van de leerlingen. In alle activiteiten krijgt Nederlands als instructietaal bijzondere aandacht. De school verzorgt de talige aspecten van de communicatie met ouders. De doeltreffendheid van het aanbod wordt op leerlingenniveau nagegaan. Op schoolniveau zijn er weinig initiatieven om de sterke en zwakke punten van het onderwijsaanbod in kaart te brengen.

Deze doorlichting wordt afgesloten met de vaststelling dat het leergebied muzische vorming in de lagere afdeling niet voldoet. Ook is er een opmerking over de naleving van de wettelijke bepalingen in verband met de toekenning van de getuigschriften basisonderwijs.

Ondanks dit tekort voor muzische vorming geeft de onderwijsinspectie een gunstig advies. Binnen de school is er voldoende verantwoordelijkheidszin, competentie en expertise om het gesignaleerde tekort op korte termijn krachtdadig aan te pakken. De gewijzigde (overleg)structuren, de prille visie op de samenhang tussen taal en muzische vorming, de openheid voor externe initiatieven en pedagogische begeleiding zijn elementen die toelaten te besluiten dat de school in staat is het gemelde tekort zelfstandig weg te werken.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De gerichtheid op de leerplandoelen in vestigingsplaats twee.
- De vrij algemene aandacht voor mondelinge taalvaardigheid.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De zorg voor een positief klasklimaat met een kenmerkende respectvolle houding voor het welbevinden van de leerlingen.
- De duidelijke zorgvisie die zich ook weerspiegelt in de praktijk.
- De grote dynamiek, de veranderingsbereidheid en de bereidheid in te spelen op zowel interne als externe initiatieven die het aanbod verrijken.

Wat betreft het algemeen beleid

- De samenwerking met de pedagogische begeleiding.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Schoolafspraken in de kleuterafdeling in vestigingsplaats één om de volledigheid van het aanbod te bewaken.
- Schoolafspraken in de kleuterafdeling betreffende de opbouw en het gebruik van streefwoordenschat en begrippenlijsten.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Een brede evaluatiepraktijk realiseren.
- De aanwezige materialen voor muzische vorming aftoetsen aan de minimale materiële vereisten zoals het leerplan muzische vorming beschrijft.

Wat betreft het algemeen beleid

- De uitwerking van een taalbeleid en gelijke onderwijskansenbeleid.
- De begeleiding van processen van leerplanimplementatie. De algemene gerichtheid op de leerplannen als richtinggevend referentiekader.
- Het proces van interne kwaliteitszorg verder uitbouwen.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De realisatie van de eindtermen muzische vorming in de lagere afdeling.

Wat betreft de regelgeving

- De notulen en de dossiers met betrekking tot de uitreiking van de getuigschriften basisonderwijs.

7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG

7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen':

GUNSTIG

voor het kleuteronderwijs en lager onderwijs.

7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de overige erkenningsvoorwaarden:

GUNSTIG

Namens het inspectieteam	Voor kennisname
Johan Lamote de inspecteur-verslaggever	Naam: het bestuur of zijn gemandateerde
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling	